

Riktlinjer för intern kontroll

- Växjö kommunkoncern

Dokumenttyp Styrande dokument	Dokumentnamn Riktlinjer för intern kontroll för Växjö kommunkoncern	Fastställd/Upprättad Kommunstyrelsen 2022-11-08 § 338	Senast ändrad i dnr: 2022-11-08 Dnr KS/2022-00533
Dokumentansvarig Kommunstyrelsen		Tidigare ändringar	Giltighetstid Från och med 2023-01-01 Tills vidare
Dokumentinformation			

**Växjö
kommun**

Riktlinjer för intern kontroll

Växjö kommunkoncern

Sammanfattning

- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Nämnderna och styrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamheter.
- Kommunstyrelsen ska årligen, utifrån övergripande riskanalyser av gemensamma processer, lägga fast och anta kontrollområden som alla nämnder och bolag ska genomföra koncernövergripande granskningar. Beslut om koncernövergripande granskningar ska tas senast utgången av november månad året före året granskning ska ske.
- Nämnder, bolagsstyrelser och förbundsdirektion ska senast i januari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Planen ska bygga på genomförd riskanalys.
- Rapportering av uppföljning på nämnds-, direktions eller styrelsenivå till kommunstyrelsen ska ske i samband med årsbokslutet. Uppföljning ska ske i särskild rapport och vara ett eget beslutsärende. I rapporten görs uppföljning av utfallet av de granskningar som gjorts under året men också en bedömning av det egna interna kontroll arbetet, en så kallad självskattning.
- Utifrån nämndernas/bolagsstyrelsernas/förbundsdirektionens uppföljningsrapporter ska kommunstyrelsen, som en del av uppsiktsplikten, årligen göra en samlad bedömning av resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen i Växjö kommunkoncern. Kommunstyrelsen ska i samband med detta även utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll utifrån övriga styrelser- och nämnders bedömningar samt vid behov besluta om förbättringar.
- Förvaltningschef/VD/förbundsordförande har ansvaret att samordna och driva arbetet med den interna kontrollen inom sin organisation samt för att utse en samordnare för intern kontroll.

Inledning

Riktlinjerna i detta dokument ska vara ett stöd i Växjö kommunkoncerns arbete med intern kontroll. Mer detaljerade anvisningar finns i Stratsys, Växjö kommunkoncerns systemstöd för intern kontroll.

Riktlinjerna syftar till att säkerställa att nämnder, styrelser och förbundsdirektion upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll.

Enligt kommunallagen ska kommunens nämnder se till att den interna kontrollen inom verksamheten är tillräcklig. För bolagen framgår samma ansvar enligt aktiebolagslagen.

Riktlinjerna beskriver vad den interna kontrollen i Växjö kommunkoncern innefattar samt hur ansvaret fördelas i organisationen.

Riktlinjerna gäller för kommunens verksamhet i sin helhet. De helägda bolagen och Värends Räddningstjänstförbund omfattas även av riktlinjerna då de antagits av respektive bolagsstyrelser och förbundsdirektion.

Syftet med intern kontroll

Den interna kontrollen utgör en del av kommunens styrmodell och därmed också en del av nämndernas, bolagens och förbundsdirektionens arbete med verksamhetsplanering och uppföljning.

Intern kontroll är ett av flera sätt för en organisation att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. Den interna kontrollen bidrar till

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv,
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- att lagar, förordningar och styrdokument följs.
- att risker identifieras, förebyggs och förhindras.

Den interna kontrollen syftar även till att ta fram förslag till förbättringar och förändringar av verksamheten.

Ansvaret för den interna kontrollen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i kommunen. Enligt kommunallagen ansvarar kommunstyrelsen för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämnderna. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över den interna kontrollen i de kommunala bolagen och Värends Räddningstjänstförbund.

Kommunstyrelsen ansvarar för att

- besluta om Riktlinjer för intern kontroll för Växjö kommun,
- utforma en koncernövergripande organisation och arbetsätt för den interna kontrollen.
- årligen göra övergripande riskanalyser av koncerngemensamma processer och lägga fast kontrollområden som alla nämnder och bolag ska genomföra,
- utifrån nämnders och styrelser uppföljningsrapporter årligen göra en samlad bedömning av resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen i Växjö kommunkoncern. Detta är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt,
- utifrån nämnders och styrelser egna bedömningar (självskattningar), samt utifrån resultatet av uppföljningen enligt föregående punkt, årligen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll samt vid behov besluta om förbättringar. Detta är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Nämnder, styrelser och förbundsdirektion

Kommunallagen ställer krav på att varje nämnd och styrelse ska ha en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet. Den interna kontrollen är tillräcklig när den förebygger, upptäcker och åtgärdar. I aktiebolagslagen regleras krav på bolagen på motsvarande sätt.

Nämnder, styrelser och förbundsdirektion ansvarar för att

- en organisation och arbetsätt för den interna kontrollen inom nämndens/styrelsens/direktionens ansvarsområde upprättas.
- internkontrollplaner, som bygger på genomförd riskanalys, tas fram.

- resultatet av uppföljningen rapporteras till kommunstyrelsen. I rapporten görs uppföljning av utfallet av de granskningar som gjorts under året men också en bedömning av det egna interna kontroll arbetet, en så kallad självskattning.

Rapporteringen ska ske senast vid tiden för årsrapportering av ekonomi och verksamhet (årsrapporten). Uppföljning sker i särskild rapport och är ett eget beslutsärende.

Förvaltningschef/VD/förbundschef

Förvaltningschef/VD/förbundschef har ansvaret att samordna och driva arbetet med den interna kontrollen inom sin organisation.

Förvaltningschef/VD/förbundschef har ansvar för att se till att delprocesser som riskanalys, riskåtgärder uppföljning och bedömning genomförs och rapporteras till nämnden senast vid tiden för årsrapportering av ekonomi och verksamhet. Allvarligare avvikelser rapporteras omedelbart.

Vidare ansvarar förvaltningschef/VD/förbundschef för att utse en samordnare för intern kontroll inom förvaltningen/bolaget/förbundet.

Chefer på olika nivåer

Chefer ansvarar för kvalitet och effektivitet inom sitt område, och här är intern kontroll ett av instrumenten. De ansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa beslutade riktlinjer och eventuella anvisningar om intern kontroll samt att informera medarbetare om innebörden av dessa. Vidare ska de verka för att medarbetarna arbetar mot uppställda mål och att arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll. Bristar i den interna kontrollen ska rapporteras till närmast överordnad.

Medarbetare

Övriga anställda följer regler och anvisningar i sin arbetsutövning och rapporterar brister i den interna kontrollen till överordnad eller den som nämnden har utsett enligt beslut om organisation av det interna kontrollarbetet.

Kommunens revisorer

En del i revisorernas uppdrag är att granska och pröva om den interna kontrollen inom organisationen är tillräcklig. Revisorerna har alltså inte ansvar för den interna kontrollen, men kan med sin granskning bidra till att uppmärksamma brister och driva på förbättring

Processägare

Rollen som processägare innehas av ekonomi- och finanschef och innebär ansvar för:

- Företräda huvudprocessen i olika forum och sammanhang
- Hantera gränssytor mellan processer och säkerställa samarbetet med andra processägare
- Anhålla om resurser i samråd med berörda resursägare
- Visa riktning i den långsiktiga utvecklingen
- Initiera och prioritera utvecklingsinsatser
- Rapportera till kommunchef och koncernledning.

Processledare

För att operativt utföra arbetet i enlighet med detta dokumentts intentioner utses en processledare vars ansvar innebär:

- Leda/delta i utvecklings- och underhållsarbetet för processen
- Leda kommunens nätverk för intern kontroll
- Skapa stöd för och underlätta det dagliga arbetet i processen
- Stötta linjen i implementering av förändringar/förbättringar
- Sprida processtänket i verksamheten
- Stödja och inspirera processanvändarna
- Underhålla processdokumentationen
- Stödja kommunstyrelsen i arbetet med koncernövergripande granskningsområden

Samordnare intern kontroll

Inom varje förvaltning och bolag utses en samordnare för intern kontroll. Rollen som samordnare för intern kontroll innebär att:

- Samordna och aktivt delta i förvaltningens/bolagets/förbundets internkontrollarbete
- Vara en länk mellan förvaltning/ bolag och processledaren för intern kontroll
- Delta i kommunens nätverk för intern kontroll

Risikanalyt

Risikanalytten är en hörnsten i arbetet med intern kontroll. En väl genomförd risikanalyt tydliggör vilka risker som finns och som kan inverka på organisationens möjligheter att nå sina mål. Ansvaret för risikanalytten och dess bedömningar är nämndens/styrelsens/direktionens.

Risikidentifiering handlar om att hitta och beskriva risker i verksamheten – att identifiera var de största riskerna finns att verksamheten inte når sina mål. Risikanalytten inom Växjö kommunkoncern sker utifrån olika riskkategorier. Riskkategorierna finns beskrivna i Stratsys, Växjö kommuns systemstöd för intern kontroll.

När en risk har identifierats genomförs en riskvärdering och därefter föreslås och dokumenteras åtgärder för att hantera riskerna.

Intern kontrollplan

Som ett resultat av genomförd risikanalyt ska nämnden eller styrelsen upprätta en intern kontrollplan och i planen anges vilka granskningar som ska genomföras. Nämnden eller styrelsen ska senast under januari det år för vilket den interna kontrollplanen gäller fatta beslut om denna.

Följa upp granskningar och åtgärder

Uppföljning av den interna kontrollen ska rapporteras till nämnd eller styrelse. Allvarliga brister rapporteras direkt. Vid upptäckta brister lämnas också förslag på åtgärder, vem som ansvarar för förbättringen och när insatserna ska vara utförda.

Varje nämnd och styrelse ska senast vid tiden för årsrapportering redovisa sin uppföljning av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen gör därefter, som en del av uppsiktsplikten, en samlad bedömning av resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen i Växjö kommunkoncern.

Utvärdering av systemet för intern kontroll

Förutom rapportering av granskningar ska nämnder och styrelser göra en utvärdering av den interna kontrollen för den egna verksamheten (självskattning).

Utifrån utvärderingarna ska kommunstyrelsen göra en samlad utvärdering av systemet för intern kontroll i Växjö kommunkoncern. Rapportering ska ske vid samma tillfälle som resultatet från uppföljning av den interna kontrollen rapporteras.

Koncernövergripande granskningsområden

Det huvudsakliga arbetet med intern kontroll bedrivs nära verksamheten. Som ett komplement ska också övergripande riskanalyser av gemensamma processer göras och koncerngemensamma granskningar tas fram.

De koncernövergripande granskningarna ska rikta sig till samtliga eller flera av kommunens nämnder eller styrelser och ska komplettera deras egna granskningar. Granskningarna ska bygga på genomförd riskanalys och avse koncerngemensamma processer eller gemensamma frågor av strategisk betydelse.

De koncernövergripande granskningarna ger underlag till förbättringar i de gemensamma processerna, till exempel samordning och utvecklade rutiner och system. De stödjer också kommunstyrelsen i uppdraget att ansvara för övriga nämnders och styrelser verksamheter. Beslut om koncernövergripande granskningar ska tas av kommunstyrelsen senast i november före aktuellt granskningsår.

Systemstöd

All dokumentation av riskanalys, intern kontrollplan, uppföljning och rapportering ska ske i Stratsys, Växjö kommunkoncerns systemstöd för intern kontroll. I modulen sker all rapportering och rapportuppföljning. De anvisningar som finns i modulen för intern kontroll ska följas.

Processflödet för den interna kontrollen ska finnas dokumenterat i kommunens processvisualiseringsverktyg 2c8.